

Oral helse blant sudanske barn med medfødt hjertefeil

Hiba Mohamed Ali disputerte den 3. februar 2017 for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen «Oral helse blant sudanske barn med medfødt hjertefeil»

Medfødt hjertefeil oppstår under utvikling av hjertet og de store blodårer, og kan resultere i strukturelle og funksjonelle forandringer i hjertet og blodsirkulasjonen. Forekomsten av medfødt hjertefeil er i verdenssammenheng anslått til å være rundt 8–10 per 1000 levende fødte, og rundt 2–3 per 1000 levende fødte i Sudan. Det er forventet at individer med kardiiovaskulære sykdommer, medfødt hjertefeil inkludert, vil øke i nær fremtid i utviklingsland.

Tidligere studier har vist en høyere forekomst av orale sykdommer hos barn med medfødt hjertefeil sammenlignet med friske barn. Det finnes ikke noe data om oral helse blant barn med medfødt hjertefeil i Sudan. Sudan har et begrenset tannhelsetilbud og legger lite vekt på forebyggende tannhelsetjenester. Det primære målet for studien i Sudan var å studere den orale helse blant barn med medfødt hjertefeil samt å undersøke de bakenforliggende orale helserelaterede faktorer.

Den første delen av avhandlingen omhandler en kartlegging av plakk-, gingivitt- og kariesforekomst blant barn (3–12 år, n=111) med medfødt hjertefeil, rekruttert fra Ahmed Gasim Cardiac Centre, ett av de få ledende hjertesentre i Khartoum State, Sudan. En gruppe barn uten medfødt hjertefeil (3–12 år, n=182), også fra Khartoum State, utgjorde en matchet kontrollgruppe. Resultatene viste at barna med medfødt hjertefeil hadde høyere forekomst av både gingivitt og av karies sammenlignet med barna uten hjertefeil.

I den andre delen av avhandlingen ble det undersøkt hvordan bakgrunnsfakto-

FOTO: JØRGEN BARTH, UiB

Personalia

Hiba Mohamed Ali (Baldo) er født og oppvokst i Sudan. Hun ble uteksaminert fra Universitetet i Khartoum i 2004 og arbeidet frem til 2006 som tannlege der. Fra 2007 til 2010 arbeidet hun som instruktørtannlege ved University of Science and Technology, Khartoum, Sudan. I perioden fra august 2010 til juli 2012 tok hun Master of Philosophy in Oral Sciences ved Universitetet i Bergen (UiB). Hun har vært ph.d.-kandidat ved Institutt for klinisk odontologi (IKO) ved Det medisinske-odontologiske fakultet fra 2013 til 2016. Hovedveileder var Marit Slåttelid Skeie, Institutt for klinisk odontologi, UiB. Medveiledere var Ellen Berggreen, Tannhelsekompetansesenter Vest – Hordaland og Institutt for biomedisin, UiB og Manal Ibrahim Mustafa, Tannhelsekompetansesenter Vest – Hordaland.

rer influerte på den orale helsen, og også hvordan bakgrunnsfaktorer påvirket bruken av tannhelsetjeneste. Resultatene viste at de bakenforliggende orale helse-relaterede faktorene var svært forskjellige mellom gruppen barn med medfødt hjertefeil og barn i kontrollgruppen. Barna med medfødt hjertefeil pusset tennene sjeldnere og brukte sjeldnere fluor-tannkrem enn barna i kontrollgruppen, samt foreldrene deres hadde lavere kunnskapsnivå om årsaksfaktorer til karies enn de andre foreldrene. Når det gjelder bruk av bruk av tannhelsetjenester, så var det nesten 80% av barna i denne gruppen som aldri søkte tannlegehjelp. Mors utdanningsnivå og alder på barnet hadde betydning for bruk av tannhelsetjenester.

Den tredje delen av avhandlingen fokuserte på dentalt plakk. Resultatene viste at sammenlignet med barn uten hjertefeil, hadde barn med hjertefeil et høyere antall av sykdomsfremkallende bakterier i munnen, bakterier som er kjent for å ha sammenheng med karies- og gingivittforekomst, men også forbundet med en mulig risiko for systematiske infeksjoner.

Avhandlingen konkluderer med at sudanske barn med medfødt hjertefeil sammenlignet med barn uten, hadde høyere forekomst av gingivitt, karies, negative bakenforliggende orale helse-relaterede faktorer og sykdomsfremkallende orale bakterier. Foreldrene oppsøkte også sjeldnere tannhelsetjenester for å få hjelp med sine barns tenner. Disse resultatene kan tjene som utgangspunkt for planlegging av en fremtidig bedring av tannhelsetilbudet for denne pasientgruppen i Sudan.